auctor nõ poſuerit rubricã formalẽ ꝓut in alijs titulis facerẽ cõſue
uit qñ deciſiones ſuper hac rubrica poſite ꝑcipiãt aut cuȝ materia
tituli precedẽtis aut cũ materia alterius tituli ſupioris ſi de feu.fue.
contro.cũ omnes tã precedẽtes q̃ȝ ſequẽtes poſſint dici ↄſuetudi-
nes regni ſm Ja.ardiȝ.Et ideo cũ iſte deciſiones potius videãtur
includi ſub titulis precedẽtibus q̃ȝ de nouo materiã nouaȝ addu-
cere pro tanto talis rubrica hic fuit inſcripta ⁊ nõ per moduȝ tituli
formalis.Sed vt reſponderet̃ ſeꝑatio legis impialis a ceteris cõ
ſuetudinibus.Et adde hic qđ dicã.j.eo.i.§.ſi vaſal.i prin.⁊.j.ti.ſeq.
ſuper rubrica. Op.ab extra cõtra tex.rubri.e i eo ꝙ dicit ꝙ hic
incipiũt conſuetudines ⁊c̃.q: imo nõ incipiũt hic cũ a prin.libri huc
uſq̄ȝ tractauerit de cõſuedinibus.So.intellige ꝙ ꝓprie nõ incipi-
unt ſed reaſumũtur q: dicta lex precedẽs fuit quedam iterpoſitio
vt dixi in dicto §.ſi vaſal.⁊ tenet Ja.đ bel.Jacobus.

Domino. Jſtud principiũ diuidit̃ i tres
partes.qm̃ i prima ponit̃ di-
ciũ cuȝ determinatione vero ſm opi.oberti ⁊
girardi.Jn ſcđa ponit̃ opi.falſa ⁊ nõ vera.Jn
tertia probat ſupraſcriptã verã determinatiõeȝ
per argumẽtũ a ſimili.ſcđa ibi alij vero.tertia
ibi ſed obertus.Caſus.Quãdo dñs facit guerrã iuſtaȝ tenet̃ va-
ſal.ſuus eũ adiuuare in offendẽdo ⁊ defendẽdo.Jdẽ dicendũ eſt
ſi dubitatur an faciat guerrã iuſtã vel nõ.quãdo vero facit guer-
rã iniuſtã tũc tenet̃ ipſum adiuuare i defendẽdo nõ aũt in offendẽ-
do nec ꝓpter hoc perdit feu.ſi ipſuȝ nõ adiuuat quẽadmo.dicim⁹
ſi dominus eẽt excõicatus vel bãnitus quo cãu durãte excõicatõe
vel bãno eſt interim vaſal.liberatus a ſacramento fidelitatis.h.d.

Jn tex.ibi adiuuet ad defendẽdũ ⁊ ad offendẽdũ vt infra pa-
tebit.Jbi palã.i.certũ ⁊ manifeſtũ ẽ.l.palã in prin.ff.đ ritu nup.Jbi
ſi nõ vult.nã ſi vellet tũc bene poſſet etiam iſto caſu ipſuȝ adiuuare
etiaȝ ad offendẽdũ ſm An.đ yſer.alij cõtra ⁊ melius vt ſtatiȝ dicã
Jbi nõ tamẽ feu.perdit ar.xiiij.q.vi.c.i.xvij.q.v.c.deforma.xxiij.q.
viij.c.ſcire nos.ſ.đ no.fi.for.c.i.§.⁊ ſi cõtigerit ⁊.§.⁊ ſi ſciuero.Jbi
girardus.ſ.cagapiſti đ quo fit mentio.ſ.ſi đ feu.vaſ.fue.inter.i.c.i.
Jbi excõicatũ.⁊ dicit̃ ab ex.qđ eſt extra ⁊ cõicatio quaſi extra cõio
neȝ poſitus ⁊ per hoc ſignificat̃ maior excõicatio vt.j.dicã de quo
iij.q.iiij.engeldrudã.Jbi ad adiuuãdũ.Subaudi etiam ſi bellũ eẽt
iuſtũ ſm An.de yſer.q: interim eſt liberatus a ſacramẽto vt ſequit̃
Jbi iuſtũ.ſ.dñm.Jbi facientẽ.Subaudi dȝ adiuuare ⁊c̃. No.ꝙ
in tribus caſibus neceſſitat̃ vaſal.ad adiuuãdũ dñm ſuũ i guerra
vȝ cũ ius eſt pro dño.itẽ quando dubitat̃.nam determinatio iſtius
dubij nõ ꝑtinet ad vaſal.ſed dȝ parere dño ſuo quoniaȝ in dubio
ꝑſona dñi ſui dȝ ſibi ſemꝑ parere ſancta ⁊ honeſta.l.liberto.ff.de
obſequijs.Tertius caſus eſt vt indiſtincte ad eius defenſiõeȝ ſiue
iuſte ſiue iniuſte ſe defendat.Et poteſt eſſe ratio q: tutela nõ videt̃
eſſe ꝓprie maleficiũ etiã ſi iniuſta ſit defenſio ar.in.l.i.ff.đ bonis eo-
rũ qui mor.ſibi ↄſci.ſm Bal.qđ an ⁊ qualiter ꝓcedat dicã infra la-
tius.nã multa licent in bello iuſto vt extra đ ſagittarijs in.c.i.đ quo
plene per Jo.in ſumma ſua ſub rubrica de bellis. Nota ex hoc
tex.ꝙ hodie dñi prouinciarũ ⁊ ciuitatũ poſſunt ex iuſta cauſa bella
indicere licet oliȝ poſſent a ſolo populo romanorum vel imꝑatore
indici vt no.glo.in.l.ex hoc iure.ff.de iuſti.⁊ iure. Et eſt ratio quia
olim erat vna ſolũ monarchia.hodie autẽ ſunt dominia diſtincta
⁊ diuiſa per mẽbra vt pȝ ex pace cõſtãtie.item q: hodie ita nõ bene
poſſet haberi recurſus ad populũ romanũ vel imꝑatoreȝ ſicut oliȝ
vt dixit Guil.de cu.in.d.l.ex hoc iure ⁊ Nic.đ nea.hic.⁊ ad predi-
cta facit qđ no.in.c.treugas extra đ treuga ⁊ pace.Utruȝ auteȝ iu-
dex eccleſiaſticus poſſit incidere bellũ vide qđ no.xv.q.vi.auctori
tateȝ.§.fi.⁊ extra đ here.c.excõicam⁹ ⁊.xxiij.q.i.qd culpatur ⁊ in.c.
olim cãm đ reſti.ſpo.⁊ in.c.petitio đ homicidio ⁊ de materia vide
plene per Bar.in.l.hoſtes.ff.de capti.⁊ poſt li.re.⁊.ff.de acq.poſ.
in.l.i.⁊ per Bal.in.l.ex hoc iure ff.de iuſti.⁊ iure ⁊ extra de penis in
c.qđ in dubijs. No.ex iſto tex.ꝙ propter excõicatõem domini
liberat̃ vaſal.a debito fidelitatis vt hic ⁊ in.c.abſolutos extra đ he-
reti.cũ ibi no.⁊.xv.q.vi.nos ſanctorũ ⁊.c.ſeq.Ex quo inferas ꝙ ẽt
de iure ciuili admittit̃ exceptio excõicationis de quo dic per glo.⁊
doc.in.l.i.C.đ iuris ⁊ facti igno.⁊ in.l.placet.C.đ ſacro ſan.eccle.⁊
ibi per Cy.facit auc̃.credẽtes.C.đ hereti.⁊.j.de ſtatu ⁊ ↄſue.cõtra
liber.eccle.in.§.credẽtes ⁊ extra đ ſen.excõ.in.c.pia cũ ibi no.p glo.
⁊ doc.i ſpecu.đ excep.in.§.ij.ver.⁊ pono.quinimo dicit Ja.đ are.
in.l.i.C.vt que deſunt aduo.ꝑtium qđ etiaȝ nemine excipiente po-
teſt iudex ipſe repellere ex officio ſuo bãnitum ⁊ excõmunicatum
quem hic ſequitur Bal.facit qđ dixit ſpecu.de teſte.§.i.in fi.i.col.
⁊ Bal.in.l.libertorũ ⁊ in.l.ſiquis teſtibus.C.de teſtibus.⁊ p Cy.
C.de ſacroſanc.eccl.in.l.placet in prin. No.ꝙ ſicut per excõmu-
nicatõem domini liberatur vaſal.a iuramento fidelitatis vt ſupra
ita ⁊ per bãnum argu.j.eo.in.§.fi.ſ.de no.fideli.for.in prin.⁊ de re-
quirendis reis in.l.fi.in fi.Bãnum eniȝ equiparat̃ ipſi excõicatõni
facit qđ no.glo.inſti.de capi.di.in.§.minor cõiuncta glo.ſingulari
in.§.relegati inſti.qui.mo.ius pa.po.ſol.⁊ ꝓbat̃ i auc̃.gazaros.C.
de hereti.⁊ in cor.vnde ſumit̃.j.de ſtatu ⁊ conſue.cõtra liber.eccle.
toll̃. No.ꝙ propter delictum domini nõ cõfiſcatur ius vaſal-
laticum imo feuda vaſallorum remanẽt eis firma ⁊ franca tex.vi-
detur hic ſingularis ſm Bal.de quo tamen dic vt plene dixi ſuꝑ
ſi de feu.fue.cõtro.in.c.antepenul. No.ꝙ abſolutio ab excõica-
tione dicitur in integrũ reſtitutio cõcordat extra de p̃ſcript.in.c.ex
litteris ⁊ in.c.fi.cum ibi no.C.de ſenten.paſſis ⁊ reſti. Utrum aũt
excõmunicatio poſſit ſuſpẽdi dic ꝙ nõ licet interdictum ſic vt di-
cit Jnno.extra de cõſue.cũ inter.de quo p Arch.lxxxix.di.decẽter
⁊ p Bal.in.l.ſiquis accepto.ff.de cõdi.ob cauſam. No.ꝙ du-
rante excõmunicatione vel bãno nõ tenet̃ vaſal.iuuare dominum
etiam in libello iuſto ſm An.de yſer.Et eſt ratio quia interiȝ ẽ ſolu-
tus debito fidelitatis vt hic in iſto tex.⁊ no.p glo.ſupra de no.fid.
for.ſuꝑ verbo iuſte. Jtem dicas ſi dominus eſſet hereticus vt i.c.
fi.extra de hereti.⁊ in.l.i.⁊ auc̃.credentes.C.de hereti.ſm Jac.de
bel. Utrum aũt excõicatus vel bãnitus poſſit interim exigere a de-
bitoribus ſuis vide no.p glo.in dicto.§.nos ſanctorũ ⁊ in.l.i.§.fi.
ff.de requirendis reis. No.ex iſto tex.ar.ſm Jac.de bel.ꝙ do-
minus bãnitus vel excõicatus ſi reſtituatur ꝙ omnia bona ſua ⁊
iura vaſallorum vident̃ ſibi reſtituta facit.l.i.⁊ fi.C.de ſen.paſſis ⁊
ſtatim dicam facit ꝙ habet̃ extra de elec.c.ſi diligentia ⁊ in auc̃.vt
cum de appella.cogno.in.§.generalẽ. Quero cũ gl.quid ſi pẽ-
dente bãno domini vaſal.vendat feu.ſine licentia ipſius an tene-
bit venditio.Et iſta glo.pro ſolutione huius q̃õnis arguit ad par-
tes.Et primo ꝙ teneat venditio p̃dicta neq̄ȝ dominus poſſit eaȝ
reſcindere etiam ſi reuertat̃ probat tribus rõnibus.Prima ratio
eſt ad ſimilitudineȝ filij illius qui deportatus eſt vt eſt cãus in.l.fi.
in prin.C.de ſen.paſ.Scđa ratio quia donec durat bãnũ poſſunt
bona bãniti impune offendi. Tertia ratio quia interim nõ cenſet̃
feu.poſtq̃ ſolutus eſt vaſal.ſacramento fidelitatis cum a fidelita-
te feu.dicatur vt ſupra p quos fi.inueſti.i fi.Jn cõtrariũ determiat
glo.quia iſtud bamnũ fuit ꝑſonale.vnde ſe nõ extendit ad bona.
Quinimo etiam dicit glo.ꝙ ſi bãnum fuiſſet etiam reale ꝙ ni-
hilominus facta reſtitutione de bãno intelligerentur bona reſti-
tuta dicta.l.finali in fi. Et maxie ſi extabant filij ad quos feu.erat
recaſurũ.item q: hodie bona nõ publicant̃ propter bãnũ vt in auc̃.
bona damnatorũ. Et hoc voluit gl.vſq̄ȝ ad verſi.ſed ſi dominus
q̄ȝ glo.cõmuniter doc.ſequũt̃ ⁊ bene.Ex qua glo.no.plura.⁊ pri-
mo ꝙ bãnitus eqparatur deportato.Sed đ hoc dic vt no.i dicto
§.relegati inſti.qui.mo.ius pa.po.ſol.⁊ p doct.in.l.i.C.đ here.iſti.

Secũdo ꝙ in rebus bãniti poteſt quilibet dare damnũ impu-
ne ⁊ ad hoc cõcordat alia glo.ſupra de mili.vaſal.qui cõtu.eſt i fi.
licet Bal.alleget iſtam pro ſingulari.Et intelligo iſtam glo.i hac
parte ſolum procedere in bãno imꝑiali ſeu legali ita diſponẽte vt
in auc̃.caſſa ⁊ irrita.C.de ſacro ſan.ec.Alias aũt eſſet gl.falſa ſcđȝ
Bald.quia nõ eſt verũ ꝙ bona bãniti poſſint deuaſtari.imo qđ
plus eſt nõ poſſet iudex hoc in ſnia mandare quia bona nõ delin-
querũt vt dixit tex.in auc̃.vt nulli iudi.in.§.quoniam vero facit qđ
no.gl.in.l.ad cognitionem.ff.qui.ex cau.in poſ.eatur ⁊ qđ dixi in
dicto.c.i.in fi.de mili.vaſal. De qua materia an ⁊ quãdo domus
poſſit deſtrui dic vt in.l.ſenatus.ff.de cõtrahen.emp.⁊ in.l.ij.C.đ
edifi.priua.⁊ dixi in.§.p̃terea infra de pace iura.fir. Tertio no.
ex glo.ꝙ bãnum ſiue excõicatio non tollit obligationem qua va-
ſal.eſt domino obligatus.ſed tollit tãtum obligationis effectum
durante ipo bãno vel excõmunicatione. Et ideo poſtea reſtituto
vel abſoluto tenebitur obedire.facit.xi.q.iij.iulianus cum ibi no.
Et intellige p̃dicta procedere niſi bona eſſent anotata ⁊ publicata
ſcđȝ formã traditam p ti.de requirendis reis quia tunc dominus
amitteret dominiũ vt ibi ⁊ in.l.i.ff.de iure fiſci.facit.l.diuus in.§.fi.
ff.de cuſtodia reorum.Ad quem aũt feudum debeat reuerti publi-
catis omnibus bonis domini ꝓpter eius delictum declaraui ple-
ne ſupra ti.ij.in.c.ſi vaſal.culpam ⁊ in.c.domino ⁊ que fuit prĩa cau-
ſa benefi.amit.in.§.deniq̄ȝ in cõcluſionibus ⁊ qđ dixi ſupra ti.pro-
ximo in.§.ſiquis aliquẽ. Quarto no.ex determinatiõe glo.ꝙ